

Projekts (1. variants)

2024. gada XX. XXXX
Rīgā

Noteikumi Nr. _____

Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrību un ārvalsts apdrošinātāju filiāļu grāmatvedības, gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar
Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma
86. panta otro un trešo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības, kā arī ārvalsts apdrošinātāja filiāles (turpmāk kopā – finanšu tirgus dalībnieks) grāmatvedības un gada pārskata sagatavošanas kārtību;

1.2. apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības, kura ir grupas mātes sabiedrība, konsolidētā gada pārskata sagatavošanas kārtību.

2. Finanšu tirgus dalībnieks par katru darbības gadu sagatavo gada pārskatu, kas kā vienots kopums sastāv no:

2.1. finanšu pārskatiem;

2.2. vadības ziņojuma;

2.3. paziņojuma par vadības atbildību.

3. Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrība, kura ir grupas mātes sabiedrība, par katru darbības gadu sagatavo konsolidēto gada pārskatu, kas kā vienots kopums sastāv no:

3.1. konsolidētajiem finanšu pārskatiem;

3.2. grupas mātes sabiedrības vadības ziņojuma;

3.3. paziņojuma par vadības atbildību.

4. Finanšu pārskati (konsolidētie finanšu pārskati) ietver:

4.1. pārskatu par finansiālo stāvokli pārskata perioda beigu datumā (turpmāk – bilance vai konsolidētā bilance);

4.2. pārskata perioda peļņas vai zaudējumu aprēķina un pārējo apvienoto ienākumu pārskatu (turpmāk – peļņas vai zaudējumu aprēķins) vai pārskata perioda konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķina un pārējo apvienoto ienākumu pārskatu (turpmāk – konsolidētais peļņas vai zaudējumu aprēķins);

4.3. pārskata perioda naudas plūsmas pārskatu (turpmāk – naudas plūsmas pārskats vai konsolidētais naudas plūsmas pārskats);

4.4. pārskata perioda kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatu (turpmāk – kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats vai konsolidētais kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats);

4.5. pārskatu par finansiālo stāvokli agrākajā salīdzināmajā pārskata perioda sākuma datumā, ja finanšu tirgus dalībnieks retrospektīvi piemēro grāmatvedības politiku vai veic retrospektīvu finanšu pārskatu posteņu korekciju, vai pārklasificē finanšu pārskatu posteņus;

4.6. salīdzinošu informāciju par iepriekšējo pārskata periodu;

4.7. finanšu pārskatu pielikumu vai konsolidēto finanšu pārskatu pielikumu.

5. Finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par finanšu tirgus dalībnieka finansiālo stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu. Finanšu pārskatus sagatavo saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, kas pieņemti ar Komisijas 2023. gada 13. septembra regulu (ES) Nr. 2023/1803, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002 (turpmāk – Starptautiskie grāmatvedības standarti).

6. Finanšu tirgus dalībniekam, sagatavojot finanšu pārskatus, atļauts šo noteikumu 12., 13., 14. vai 15. punktā norādītos posteņus:

6.1. apvienot, ja to summas ir nebūtiskas un šāds apvienojums rada lielāku skaidrību;

6.2. sadalīt detalizētāk vai pievienot jaunu posteni, ja šāda posteņa norādīšanu pieprasa Starptautiskie grāmatvedības standarti vai tas nepieciešams skaidra un patiesa priekšstata sniegšanai par finanšu tirgus dalībnieka finansiālo stāvokli.

7. Gada pārskatā (konsolidētajā gada pārskatā) par vērtības mēru lieto *euro*. Gada pārskatā (konsolidētajā gada pārskatā) norāda finanšu pārskatos uzrādīto skaitļu precizitātes pakāpi.

II. Vadības ziņojums un paziņojums par vadības atbildību

8. Finanšu tirgus dalībnieka vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) ziņojumā atklāj šādu vispārīgu informāciju:

8.1. norāda finanšu tirgus dalībnieka nosaukumu, juridisko adresi un reģistrācijas numuru, licences numuru un izsniegšanas datumu;

8.2. norāda valdes un padomes priekšsēdētāja un valdes un padomes locekļu vārdu, uzvārdu, ieņemamo amatu. Šīs ziņas sniedz arī par personām, kuras pārskata gadā atstājušas minētos amatus;

8.3. sniedz aprakstu par finanšu tirgus dalībnieka (grupas) attīstību, tā darbības rezultātiem un vietu tirgū, kā arī ietver finanšu tirgus dalībniekam (grupai) piemītošo būtisko risku un nenoteiktību aprakstu. Apskatu sagatavo kā finanšu tirgus dalībnieka (grupas) attīstības, tā darbības rezultātu un vietas tirgū līdzsvarotu un visaptverošu analīzi, ņemot vērā finanšu tirgus dalībnieka (grupas) darbības apjomu un sarežģītību;

8.4. cik nepieciešams, lai izprastu finanšu tirgus dalībnieka (grupas) attīstību, tā finansiālo stāvokli vai darbības rezultātus, šo noteikumu 8.3. apakšpunktā minētajā analīzē iekļauj:

8.4.1. finanšu rādītājus;

8.4.2. galvenos attiecīgā finanšu tirgus dalībnieka (grupas) un tā darbību raksturojošos nefinanšu rādītājus, kā arī informāciju par vides, sociālajiem un pārvaldības jautājumiem un citu informāciju, ja tas ir piemēroti;

8.4.3. pēc vajadzības – atsauc uz finanšu pārskatos (konsolidētajos finanšu pārskatos) norādītajām summām un papildu skaidrojumus par tām;

8.5. informāciju par turpmākās attīstības prognozi, tai skaitā plānus attiecībā uz ārkārtas dividendēm, ja tādi ir;

8.6. ziņas par pārskata gadā īstenotajiem pasākumiem pētniecības un attīstības jomā;

8.7. par finanšu tirgus dalībnieka (grupas mātes sabiedrības) paša akcijām norāda šādu informāciju:

- 8.7.1. paša akciju iegādes iemeslus pārskata gadā;
- 8.7.2. pārskata gadā atpirkto vai pārdoto paša akciju skaitu un to nominālvērtību, kā arī paša akciju īpatsvaru procentos no parakstītā pamatkapitāla, to atpiršanas vai pārdošanas apmēru;
- 8.7.3. iegūto un turēto paša akciju skaitu un to nominālvērtības apmēru, kā arī šā apmēra īpatsvaru parakstītajā pamatkapitālā pārskata gada beigās;
- 8.8. ziņas par filiālēm un pārstāvniecībām (to skaitu valstu dalījumā);
- 8.9. informāciju par finanšu instrumentiem, ja tas ir būtiski finanšu tirgus dalībnieka (grupas) aktīvu, saistību, finansiālā stāvokļa un peļņas vai zaudējumu novērtēšanai, norādot:
 - 8.9.1. finanšu riska vadības mērķus un politiku, tai skaitā politiku attiecībā uz katru nozīmīgu tādu prognozēto nākotnes darījuma veidu, kuram tiek piemērota riska ierobežošanas uzskaitē;
 - 8.9.2. pakļautību tirgus riskam, kredītriskam un likviditātes (naudas plūsmas) riskam;
- 8.10. informāciju par visiem svarīgiem notikumiem no pārskata gada beigām līdz gada pārskata (konsolidētā gada pārskata) apstiprināšanas dienai, kuri ir nozīmīgi finansiālā stāvokļa un darbības rezultātu izpratnei.

9. Finanšu tirgus dalībnieks, kuram saskaņā ar Ilgtspējas informācijas atklāšanas likumu ir pienākums sagatavot ilgtspējas ziņojumu (konsolidēto ilgtspējas ziņojumu), to iekļauj vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) ziņojumā papildus šo noteikumu 8. punktā minētajai informācijai.

- 10. Paziņojumā par vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) atbildību norāda:
 - 10.1. ka sagatavotie finanšu pārskati (konsolidētie finanšu pārskati) skaidri un patiesi atspoguļo finanšu tirgus dalībnieka (grupas) finansiālo stāvokli pārskata gada beigās, kā arī tās pārskata gada darbības rezultātus un naudas plūsmu;
 - 10.2. vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) atbildību par normatīvajiem aktiem atbilstošas grāmatvedības kārtošānu, par finanšu tirgus dalībnieka (grupas) līdzekļu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas darbības novēršanu;
 - 10.3. to, vai finanšu pārskati (konsolidētie finanšu pārskati) sagatavoti saskaņā ar Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem;
 - 10.4. to, vai vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) lēmumi un pieņēmumi par finanšu pārskatu (konsolidēto finanšu pārskatu) sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

11. Ja kāds padomes vai valdes loceklis uzskata, ka gada pārskats (konsolidētais gada pārskats) nav apstiprināms, vai arī izvirza iebildumus, kurus vēlas paziņot akcionāru vai dalībnieku sapulcei, to īpaši norāda paziņojumā par vadības atbildību.

III. Balance, peļņas vai zaudējumu aprēķins, naudas plūsmas pārskats un kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats

- 12. Bilancē uzrāda šādus posteņus:
 - 12.1. aktīvi:
 - 12.1.1. materiālie aktīvi;
 - 12.1.2. ieguldījumi nekustamajā īpašumā;
 - 12.1.3. nemateriālie aktīvi;
 - 12.1.4. ieguldījumi radniecīgo sabiedrību pamatkapitālā;
 - 12.1.5. ieguldījumi asociēto sabiedrību pamatkapitālā;
 - 12.1.6. finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā;

- 12.1.7. finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos;
- 12.1.8. finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā;
- 12.1.9. uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi;
- 12.1.10. nodokļu aktīvi;
- 12.1.11. noslēgto apdrošināšanas līgumu aktīvi;
- 12.1.12. cedētās pārāpdrošināšanas un retrocesijas līgumu aktīvi;
- 12.1.13. nauda kasē un prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm;
- 12.1.14. kopā aktīvi;
- 12.2. saistības:
- 12.2.1. noslēgto apdrošināšanas līgumu saistības;
- 12.2.2. cedētās pārāpdrošināšanas un retrocesijas līgumu saistības;
- 12.2.3. finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā;
- 12.2.4. finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā;
- 12.2.5. uzkrājumi;
- 12.2.6. nodokļu saistības;
- 12.2.7. uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi;
- 12.2.8. kopā saistības;
- 12.3. kapitāls un rezerves:
- 12.3.1. apmaksātais pamatkapitāls;
- 12.3.2. akciju emisijas uzcenojums;
- 12.3.3. pašu akcijas vai pajas;
- 12.3.4. rezerves kapitāls un pārējās rezerves;
- 12.3.5. uzkrātais rezultāts pārējos apvienotajos ienākumos;
- 12.3.6. iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai zaudējumi;
- 12.3.7. pārskata gada peļņa vai zaudējumi;
- 12.3.8. kopā kapitāls un rezerves;
- 12.4. kopā saistības un kapitāls un rezerves.
- 13. Peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzrāda šādus posteņus:
- 13.1. apdrošināšanas pamatdarbības rezultāts:
- 13.1.1. ienākumi no apdrošināšanas;
- 13.1.2. apdrošināšanas izdevumi;
- 13.1.3. neto izdevumi no cedētās pārāpdrošināšanas un retrocesijas;
- 13.2. ieguldījumu darbības rezultāts:
- 13.2.1. neto procentu ienākumi un dividenžu ienākumi;
- 13.2.2. neto peļņa vai zaudējumi, kas radušies, finanšu tirgus dalībniekam pārtraucot atzīt finanšu aktīvus un finanšu saistības, kas nav vērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā;
- 13.2.3. neto peļņa vai zaudējumi no finanšu aktīviem un finanšu saistībām, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā;
- 13.2.4. neto izmaiņas ieguldījumu līgumu saistībās;
- 13.2.5. neto peļņa vai zaudējumi no ieguldījumu īpašuma patiesās vērtības izmaiņām;
- 13.2.6. vērtības samazināšanās zaudējumi vai vērtības samazināšanās apvērse no finanšu aktīviem, kuri netiek novērtēti patiesajā vērtībā, izmantojot peļņas vai zaudējumu aprēķinu, un no ieguldījumu īpašuma;
- 13.3. apdrošināšanas finanšu darbības rezultāts:
- 13.3.1. finanšu darbības neto ienākumi vai izdevumi no apdrošināšanas līgumiem;
- 13.3.2. finanšu darbības neto ienākumi vai izdevumi no cedētās pārāpdrošināšanas un retrocesijas līgumiem;
- 13.4. ieguldījumu pārvaldīšanas ienākumi vai izdevumi;

- 13.5. pārējie darbības ienākumi;
- 13.6. materiālo aktīvu, ieguldījumu nekustamajā īpašumā pašu darbības nodrošināšanai un nemateriālo aktīvu atzīšanas pārtraukšanas peļņa vai zaudējumi;
- 13.7. pārējie darbības izdevumi;
- 13.8. negatīvā nemateriālā vērtība;
- 13.9. peļņa vai zaudējumi no ieguldījumiem meitas sabiedrībās, kopuzņēmumos un asociētajās sabiedrībās, kas atzīti, izmantojot pašu kapitāla metodi;
- 13.10. peļņa vai zaudējumi no ilgtermiņa aktīviem un atsavināmām grupām, kas klasificētas kā pārdošanai turētas;
- 13.11. peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas;
- 13.12. uzņēmumu ienākuma nodoklis;
- 13.13. pārskata gada peļņa vai zaudējumi;
- 13.14. pārējie apvienotie ienākumi kopā.

14. Naudas plūsmas pārskatā uzrāda šādus posteņus:

- 14.1. naudas plūsma apdrošināšanas darbības rezultātā:
 - 14.1.1. saņemtās prēmijas tiešajā apdrošināšanā;
 - 14.1.2. izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības tiešajā apdrošināšanā;
 - 14.1.3. par kopapdrošināšanu saņemtā nauda;
 - 14.1.4. par kopapdrošināšanu samaksātā nauda;
 - 14.1.5. par cedēto pārāpdrošināšanu un retrocesiju saņemtā nauda;
 - 14.1.6. par cedēto pārāpdrošināšanu un retrocesiju samaksātā nauda;
 - 14.1.7. par pārāpdrošināšanu saņemtā nauda;
 - 14.1.8. par pārāpdrošināšanu samaksātā nauda;
 - 14.1.9. samaksātais ienākuma nodoklis;
 - 14.1.10. obligātie maksājumi;
 - 14.1.11. pārējā samaksātā nauda;
 - 14.1.12. pārējā saņemtā nauda;
 - 14.1.13. naudas un tās ekvivalentu pieaugums vai samazinājums apdrošināšanas darbības rezultātā;
- 14.2. naudas plūsma ieguldījumu darbības rezultātā:
 - 14.2.1. ieguldījumu iegāde;
 - 14.2.2. ieguldījumu pārdošana;
 - 14.2.3. ienākumi no ieguldījumiem;
 - 14.2.4. saņemtās dividendes;
 - 14.2.5. naudas un tās ekvivalentu pieaugums vai samazinājums ieguldījumu darbības rezultātā;
- 14.3. naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā:
 - 14.3.1. ienākumi no akciju vai paju emisijas;
 - 14.3.2. ienākumi no pakārtoto saistību piesaistīšanas;
 - 14.3.3. naudas izmaksa pakārtoto saistību atmaksai;
 - 14.3.4. pašu akciju vai paju atpirkšana;
 - 14.3.5. pašu akciju vai paju pārdošana;
 - 14.3.6. dividenžu izmaksas;
 - 14.3.7. ienākumi no citiem finansēšanas avotiem;
 - 14.3.8. naudas un tās ekvivalentu pieaugums vai samazinājums finansēšanas darbības rezultātā;
- 14.4. naudas un tās ekvivalentu pieaugums vai samazinājums;
- 14.5. nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā;
- 14.6. ārvalstu valūtas pārvērtēšanas peļņa vai zaudējumi;
- 14.7. nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās.

15. Kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatā uzrāda šādus posteņus:

- 15.1. iepriekšējā gada bilancē norādītā summa;
- 15.2. iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums;
- 15.3. uzkrātā rezultāta pārējos apvienotajos ienākumos pieaugums vai samazinājums:
 - 15.3.1. pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezultāts;
 - 15.3.2. finanšu aktīvu, kurus klasificē kā patiesajā vērtībā vērtētus ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, pārvērtēšanas rezultāts;
 - 15.3.3. ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts;
 - 15.3.4. nemateriālo aktīvu pārvērtēšanas rezultāts;
 - 15.3.5. riska ierobežošanas instrumentu pārvērtēšanas rezultāts;
 - 15.3.6. apdrošināšanas līgumu, cedētās pārāpdrošināšanas un retrocesijas līgumu finanšu ienākumu/izdevumu daļa;
- 15.4. iepriekšējā pārskata gada peļņa vai zaudējumi;
- 15.5. dividendes;
- 15.6. akciju emisija vai dzēšana;
- 15.7. pašu akciju atpirkšana vai pārdošana;
- 15.8. pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

IV. Novērtēšanas noteikumi

- 16. Finanšu pārskatus sagatavo saskaņā ar šādiem vispārīgiem principiem:
 - 16.1. pieņem, ka finanšu tirgus dalībnieks darbosies arī turpmāk un tā vadībai nav nodoma vai nepieciešamības izbeigt darbību vai būtiski samazināt darbības apjomus (darbības turpināšanas princips);
 - 16.2. lieto tās pašas grāmatvedības un novērtēšanas metodes, kas lietotas, sagatavojot iepriekšējā pārskata gada finanšu pārskatus (saskaņotības vai pastāvīguma princips);
 - 16.3. novērtēšanu visos gadījumos veic ar pienācīgu piesardzību (piesardzības princips), ievērojot šādus nosacījumus:
 - 16.3.1. iekļauj tikai pārskata gadā gūto peļņu (ienākumus un izdevumus uzrāda, ņemot vērā apstākļus, kuri pastāvējuši pārskata perioda beigu datumā);
 - 16.3.2. ņem vērā visas saistības, kas attiecas uz pārskata gadu un iepriekšējo pārskata gadu;
 - 16.3.3. ņem vērā visas vērtības samazināšanās un amortizācijas vai nolietojuma summas neatkarīgi no tā, vai pārskata gads noslēgts ar peļņu vai zaudējumiem;
 - 16.4. pārskatā atspoguļo ienākumus un izdevumus, kas attiecas uz pārskata gadu, neatkarīgi no saņemšanas vai maksājuma datuma (uzkrāšanas princips);
 - 16.5. pārskatā atspoguļo visu būtisko informāciju par darījumiem un notikumiem pārskata gadā (būtiskuma princips). Informācija ir būtiska, ja tās neatspoguļošana var ietekmēt finanšu pārskatu lietotāju tālāko lēmumu pieņemšanu;
 - 16.6. aktīvu un saistību posteņus un to sastāvdaļas novērtē atsevišķi;
 - 16.7. nodrošina, ka katra pārskata gada sākuma bilance saskan ar iepriekšējā pārskata gada slēguma bilanci. Pārskata gada sākuma bilance var atšķirties no akcionāru sapulcē vai savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvās sabiedrības biedru kopsapulcē apstiprinātās iepriekšējā gada balances, ja saskaņā ar Starptautiskajos grāmatvedības standartos noteikto tiek veiktas korekcijas iepriekšējos pārskata periodos.
- 17. Ja kāda no šo noteikumu 16. punktā minēto principu piemērošana ir pretrunā ar cita turpat minētā principa piemērošanu, atsevišķu darījumu vai notikumu novērtēšanu un uzskaiti veic, dodot priekšroku piesardzības un būtiskuma principam.
- 18. Sagatavojot finanšu pārskatus, finanšu tirgus dalībnieks drīkst atkāpties no šo noteikumu 16. punktā minētajiem principiem tikai pamatotu iemeslu dēļ, kuru būtību un ietekmi uz finanšu tirgus dalībnieka finansiālo stāvokli un tā darbības rezultātiem paskaidro finanšu pārskatu pielikumā.

19. Aktīvus un saistības uzrāda bruto vērtībā, kuru nedrīkst samazināt, atskaitot no aktīvu vērtības saistību vērtību vai atskaitot no saistību vērtības aktīvu vērtību, izņemot gadījumus, kad to pieprasa vai atļauj attiecīgie Starptautiskie grāmatvedības standarti.

20. Peļņas vai zaudējumu aprēķinā ienākumus un izdevumus nedrīkst savstarpēji ieskaitīt, izņemot gadījumus, kad to pieprasa vai atļauj attiecīgie Starptautiskie grāmatvedības standarti.

21. Novērtējot finanšu tirgus dalībnieka finansiālo stāvokli un tā darbības rezultātus, ņem vērā iespējamus zaudējumus, kuri var rasties neparedzētu notikumu dēļ, ja tos var novērtēt. Neparedzēti notikumi ir nosacījumi vai situācijas, kuru rezultāti (peļņa vai zaudējumi) būs zināmi tikai tad, kad šie nosacījumi vai situācijas nākotnē īstenosies vai neīstenosies. Ja neparedzēto notikumu rezultātus nav iespējams novērtēt un iekļaut bilanci, kā arī peļņas vai zaudējumu aprēķinā, šo notikumu esamību paskaidro finanšu pārskatu pielikumā, tai skaitā sniedz informāciju par šādu notikumu būtību, faktoriem, kuri var nākotnē negatīvi ietekmēt finanšu tirgus dalībnieka darbību, un iespējamajiem zaudējumiem.

22. Nosakot grāmatvedības politiku, finanšu tirgus dalībnieks apraksta savu pieeju un būtiskākos pieņēmumus apdrošināšanas, cedētās pārapdrošināšanas un retrocesijas līgumu dalījumam pēc līgumu grupām.

V. Finanšu pārskatu pielikuma saturs

23. Finanšu pārskatu pielikumā iekļauj:

- 23.1. paskaidrojošu informāciju par bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina, naudas plūsmas pārskata, kapitāla un rezervju izmaiņu pārskata posteņu saturu;
- 23.2. grāmatvedības politiku skaidrojumu;
- 23.3. kvalitatīvu un kvantitatīvu informāciju par riskiem, kas saistīti ar finanšu tirgus dalībnieka darbību, kā arī šo risku pārvaldīšanas raksturojumu;
- 23.4. informāciju, kas būtiski ietekmējusi vai var būtiski ietekmēt finanšu tirgus dalībnieka finansiālo stāvokli, tā darbības rezultātu izpratni un naudas plūsmu novērtēšanu;
- 23.5. priekšlikumus par peļņas sadali un informāciju par dividenžu lielumu, ņemot vērā arī pārskata periodā aprēķinātās un izmaksātās ārkārtas dividendes, vai zaudējumu segšanu;
- 23.6. Starptautiskajos grāmatvedības standartos pieprasīto informāciju;
- 23.7. citu šajā nodaļā minēto informāciju.

24. Grāmatvedības politiku skaidrojumā sniedz skaidrojumu par visām svarīgākajām grāmatvedības politikām, kas lietotas, sagatavojot finanšu pārskatus, tai skaitā par:

- 24.1. kritērijiem un pieņēmumiem, kas piemēroti bilances posteņu atzīšanai bilanci vai izslēgšanai no tās, atsevišķi skaidrojot posteņus, kas izriet no apdrošināšanas līgumiem;
- 24.2. kritērijiem un pieņēmumiem, kas piemēroti bilances posteņu novērtēšanai;
- 24.3. ienākumu un izdevumu uzkrāšanas un atzīšanas politiku, atsevišķi skaidrojot posteņus, kas izriet no apdrošināšanas līgumiem;
- 24.4. kritērijiem, pēc kuriem tiek veikta finanšu instrumentu klasifikācija, kā arī par kritērijiem un ierobežojumiem to pārklasifikācijai;
- 24.5. metodēm un nozīmīgākajiem pieņēmumiem, kas izmantoti finanšu instrumentu patiesās vērtības noteikšanai;
- 24.6. riska ierobežošanas attiecību atzīšanas un pārtraukšanas politiku un uzskaites principiem;

- 24.7. aktīvu un ārpusbilances saistību vērtības samazinājuma noteikšanas principiem un neatgūstamo parādu norakstīšanas kārtību;
- 24.8. apdrošināšanas līgumu nosacījumiem, kuriem ir būtiska ietekme uz nākotnes naudas plūsmu summām, laika periodiem un nenoteiktību;
- 24.9. apdrošināšanas riska ierobežošanai lietotām risku pārvaldības politikām, apdrošināšanas riska koncentrāciju un procentu likmju risku un kredītrisku, kas izriet no cedētās pārapsdrošināšanas un retrocesijas līgumiem;
- 24.10. būtisku kļūdu, kas attiecas uz iepriekšējiem pārskata periodiem, labošanas kārtību;
- 24.11. grāmatvedības politiku izmaiņu atspoguļošanas principiem;
- 24.12. kursu, kas lietots ārvalstu valūtā izteikto posteņu pārrēķināšanai *euro*.

25. Par finanšu aktīviem, kuru uzskaites vērtība atšķiras no to patiesās vērtības, sniedz šādu informāciju:

- 25.1. ja finanšu aktīvi jānovērtē patiesajā vērtībā, bet tas netiek darīts, šo faktu atklāj, paskaidrojot, kādu iemeslu dēļ šādi finanšu aktīvi netiek novērtēti patiesajā vērtībā;
- 25.2. ja finanšu aktīvi jānovērtē amortizētajā iegādes vērtībā un to uzskaites vērtība ir lielāka nekā to patiesā vērtība, paskaidro iemeslus, kuru dēļ netika atzīti finanšu aktīvu vērtības samazināšanās zaudējumi, kā arī sniedz objektīvus pierādījumus tam, ka finanšu aktīvi tiks atgūti vismaz to uzskaites vērtības apmērā;
- 25.3. uzrāda šo noteikumu 25.1. un 25.2. apakšpunktā minēto finanšu aktīvu uzskaites vērtību un patieso vērtību, norādot attiecīgo bilances posteni, kurā iekļauts šis finanšu aktīvs.

26. Par darījumiem ar saistītajām personām, ja tie neatbilst parastajiem tirgus nosacījumiem, finanšu tirgus dalībnieks finanšu pārskatu pielikumā sniedz informāciju, uzrādot pastāvošās saiknes būtību, darījuma veidu un apmēru, tai skaitā norāda galvojumus vai garantijas, kas izsniegtas šo personu saistību izpildes nodrošināšanai, kā arī citu informāciju par darījumiem ar saistītajām personām, kas nepieciešama, lai izprastu finanšu tirgus dalībnieka finansiālo stāvokli.

27. Par bilances sadaļu "Kapitāls un rezerves" atklāj reģistrētā un apmaksātā pamatkapitāla apmēru, uzrādot akciju vai paju veidus un nominālvērtību, kā arī finanšu tirgus dalībnieka atpirkto paša akciju katra veida daudzumu un nominālvērtību. Ja pārskata gadā notikušas apmaksātā pamatkapitāla izmaiņas, finanšu pārskatu pielikumā atklāj akcionārus vai dalībniekus, kuri veica būtiskus ieguldījumus pamatkapitālā vai būtiski samazināja savus ieguldījumus tajā. Finanšu pārskatu pielikumā norāda finanšu tirgus dalībnieka akcionāru vai dalībnieku skaitu un sniedz informāciju par tiem akcionāriem vai dalībniekiem un tām savstarpēji saistītu akcionāru vai dalībnieku grupām (vārds, uzvārds vai nosaukums, individuālais ieguldījums), kuras tieši vai netieši kontrolē 10 un vairāk procentus pamatkapitāla vai balsstiesību.

28. Par ieguldījumiem meitas sabiedrībās, kopuzņēmumos un asociētajās sabiedrībās finanšu pārskatu pielikumā uzrāda attiecīgās sabiedrības nosaukumu, juridisko adresi un līdzdalības daļu sabiedrības pamatkapitālā procentos, kā arī kapitāla un rezervju un peļņas vai zaudējumu apmēru atbilstoši katras šādas sabiedrības pēdējam pieejamajam revidētajam gada pārskatam. Finanšu tirgus dalībnieks, kurš pats ir mātes sabiedrība, var nesniegt šajā punktā minētās ziņas, ja šādas ziņas par meitas sabiedrībām un asociētajām sabiedrībām ir sniegtas konsolidēto finanšu pārskatu pielikumā, kuru sagatavojusi šī pati mātes sabiedrība vai tās mātes sabiedrība, iekļaujot minētās meitas sabiedrības un asociētās sabiedrības. Ja šajā punktā minētās informācijas atklāšana varētu nopietni kaitēt attiecīgās sabiedrības interesēm, finanšu tirgus dalībnieks izņēmuma kārtā var to neatklāt, finanšu pārskata pielikumā norādot, ka šī informācija netiek sniegta minētā iemesla dēļ.

29. Finanšu tirgus dalībnieks, kurš ir meitas sabiedrība, finanšu pārskatu pielikumā uzrāda:

29.1. tādas mātes sabiedrības nosaukumu un juridisko adresi, kura sagatavo konsolidēto gada pārskatu, tajā kā savu meitas sabiedrību iekļaujot finanšu tirgus dalībnieku;

29.2. tādas mātes sabiedrības nosaukumu un juridisko adresi, kura sagatavo konsolidēto gada pārskatu, tajā kā savu meitas sabiedrību iekļaujot finanšu tirgus dalībnieku, un to, ka pati mātes sabiedrība kā meitas sabiedrība ir iekļauta šo noteikumu 29.1. apakšpunktā minētās lielākās sabiedrības konsolidētajā gada pārskatā.

30. Finanšu pārskatu pielikumā sniedz informāciju par katru bilancē neiekļautu vienošanos, garantiju vai iespējamo saistību, norādot tās veidu, mērķi un finansiālo ietekmi, ja ar šādu vienošanos saistītie riski vai ieguvumi ir būtiski un ja informācija par šiem riskiem vai ieguvumiem ir nepieciešama, lai novērtētu finanšu tirgus dalībnieka finansiālo stāvokli. Saistībām, kas radušās no darījumiem par aktīvu pārdošanu ar atpārdošanas iespēju, uzrāda arī aktīvu iespējamo atpirkšanas termiņu. Atsevišķi finanšu pārskatu pielikumā uzrāda saistības, kas attiecas uz pensijām, un saistības, kas attiecas uz radniecīgajām un asociētajām sabiedrībām.

31. Finanšu pārskatu pielikumā atsevišķi uzrāda saistības, kuru atmaksas termiņš ir ilgāks par pieciem gadiem pēc bilances datuma, kā arī saistības, kuras ir segtas ar nodrošinājumu, uzrādot nodrošināto saistību kopsummu, kā arī katram saistību postenim uzrādot aktīvus, kuri ir iekļāti kā nodrošinājums finanšu tirgus dalībnieka vai trešo personu saistībām.

32. Finanšu pārskatu pielikumā norāda peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņa "Ienākumi no apdrošināšanas" dalījumu pēc būtiskiem darbības veidiem (piemēram, dzīvības apdrošināšana, nedzīvības apdrošināšana, pārapdrošināšana, cedētā pārapdrošināšana, retrocesija) un pēc ģeogrāfiskajiem tirgiem, ja šo summu apmērs pārsniedz 5 procentus no posteņa kopsummas, norādot to vismaz šādā valstu dalījumā:

32.1. Latvija;

32.2. citas Eiropas Savienības dalībvalstis un Eiropas Ekonomikas zonas valstis;

32.3. pārējās valstis.

33. Finanšu pārskatu pielikumā sniedz informāciju par apdrošināšanas iegādes naudas plūsmām, sadalot tās naudas plūsmās, kuras nav tieši attiecināmas uz apdrošināšanas līgumu grupām, un naudas plūsmās, kuras ir tieši attiecināmas uz apdrošināšanas līgumu grupām.

34. Finanšu pārskatu pielikumā uzrāda administratīvo izdevumu veidus, tai skaitā personāla atalgojumu, sociālās apdrošināšanas izdevumus, nodokļus un pārējos administratīvos izdevumus.

35. Finanšu pārskatu pielikumā sniedz informāciju par tādu notikumu vai darījumu rezultātā radušos ienākumu un izdevumu posteņu summu un veidu, kuri atšķiras no finanšu tirgus dalībnieka parastajām darbībām un kuru bieža vai periodiska atkārtošā nav sagaidāma.

36. Finanšu pārskatu pielikumā uzrāda izmaiņas aktīvu vērtības samazinājumā pārskata periodā (aktīvu vērtības samazinājuma apmēru pārskata gada sākumā, papildus atzīto vērtības samazinājumu un vērtības samazinājuma apvērsi pārskata periodā, atlikumu pārskata perioda beigās, atsevišķi uzrādot darījumiem ar saistītajām personām atzīto vērtības samazinājumu). Finanšu pārskatu pielikumā papildus sniedz informāciju par to aizdevumu kopsummu, kuriem ir pārtraukta procentu uzkrāšana, un skaidro šo aizdevumu

vērtības noteikšanai lietotās metodes. Vienlaikus finanšu pārskatu pielikumā uzrāda pārskata gadā norakstīto neatgūstamo parādu kopsummu.

37. Finanšu pārskatu pielikumā sniedz informāciju par pārskata gadā aprēķinātajām un samaksātajām nodokļu un nodevu summām dalījumā pēc nodokļu un nodevu veidiem un saņemtajiem nodokļu atvieglojumiem un atliktajiem nodokļiem. Balances posteņos ietvertās nodokļu un nodevu saistību summas, aprēķinātās kavējuma naudas, soda naudas un citas valsts budžetam un pašvaldību budžetiem maksājamās vai pārmaksātās summas uzrāda atbilstoši nodokļu un nodevu veidiem.

38. Finanšu pārskatu pielikumā uzrāda vidējo darbinieku skaitu pārskata gadā dalījumā pēc personāla kategorijām, kā arī dalījumā pēc finanšu tirgus dalībnieka struktūrvienībām (piemēram, finanšu tirgus dalībnieka vadība, filiāles, pārstāvniecības un aģentūras).

39. Finanšu pārskatu pielikumā uzrāda pārskata gadā finanšu tirgus dalībnieka zvērinātam revidentam vai zvērinātu revidentu komercsabiedrībai (turpmāk – zvērināts revidents) aprēķinātās atlīdzības apmēru dalījumā pēc šādiem zvērināta revidenta sniegtajiem pakalpojumiem:

- 39.1. gada pārskata (konsolidētā gada pārskata) revīzija;
- 39.2. citu revīzijas uzdevumu veikšana;
- 39.3. konsultācijas nodokļu jautājumos;
- 39.4. citu lietpratēja uzdevumu veikšana.

40. Finanšu tirgus dalībnieks finanšu pārskatu pielikumā uzrāda neto apgrozījumu dalījumā pēc būtiski atšķirīgiem pakalpojumu sniegšanas veidiem un pēc ģeogrāfiskajiem tirgiem. Par neto apgrozījumu atzīst bruto parakstīto apdrošināšanas prēmiju apmēru, kuru nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas pārskatu sagatavošanas prasībām.

41. Finanšu pārskatu pielikumā uzrāda padomes un valdes locekļiem izmaksāto kopējo atalgojumu, tai skaitā atalgojumu par citu funkciju veikšanu, kā arī padomes un valdes locekļiem izsniegto avansu, aizdevumu, galvojumu vai garantiju un tamlīdzīgu darījumu kopsummas, norādot procentu likmes, svarīgākos nosacījumus un atmaksātās, norakstītās un atmaksājamās summas, kā arī visas saistības, kas attiecas uz pensiju maksājumiem bijušajiem valdes un padomes locekļiem.

42. Ja starp pārskata gada beigām un dienu, kad gada pārskats apstiprināts publiskošanai, ir bijuši notikumi, kuri norāda uz apstākļiem, kuri radušies pēc pārskata perioda beigu datuma un kuri ir tik nozīmīgi, ka, finanšu tirgus dalībniekam par tiem nesniedzot informāciju, tiktu ietekmēta finanšu pārskatu lietotāju spēja novērtēt šos pārskatus un pieņemt lēmumus, finanšu pārskatu pielikumā sniedz informāciju par katra šāda notikuma raksturu un finansiālo seku aplēsi vai paziņojumu, ka šādu aplēsi nav iespējams veikt.

VI. Papildu prasības konsolidētā gada pārskata sagatavošanai

43. Konsolidēto bilanci, konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu, konsolidēto naudas plūsmas pārskatu un konsolidēto kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatu sagatavo, pamatojoties uz šo noteikumu III nodaļā sniegto posteņu uzskaitījumu, ja nepieciešams, tos papildinot saskaņā ar Starptautiskajos grāmatvedības standartos noteikto.

44. Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas sabiedrība, kura sagatavo konsolidētos finanšu pārskatus, izstrādā un apstiprina konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanas kārtību, kā

arī izveido iekšējās kontroles sistēmu, kas nodrošina patiesas informācijas savlaicīgu saņemšanu par grupas sabiedrībām.

45. Sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus, ievēro konsolidācijas metožu saskaņotības principu, kuru izmanto konsekventi gadu no gada. Atkāpes no šā principa pieļaujamas tikai izņēmuma gadījumos. Ikvienu šādu gadījumu, kā arī konsolidācijas metodes maiņas iemeslu un šīs maiņas ietekmi uz konsolidēto finanšu pārskatu posteņiem skaidro konsolidēto finanšu pārskatu pielikumā.

46. Konsolidēto finanšu pārskatu pielikumā iekļauj skaidrojošu informāciju atsevišķi par grupu un par apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrību. Ja informācija par grupu būtiski neatšķiras no attiecīgās informācijas par apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrību, šādu informāciju par grupu var atsevišķi neuzrādīt.

47. Konsolidēto finanšu pārskatu pielikumā iekļauj šajā nodaļā minēto informāciju, kā arī Starptautiskajos grāmatvedības standartos pieprasīto informāciju, tai skaitā:

47.1. lietotās konsolidācijas metodes, to noteikšanas kritērijus;

47.2. grupas sabiedrību nosaukumus un reģistrācijas adreses, katras meitas sabiedrības darbības veidu, kā arī katras meitas sabiedrības pamatkapitāla daļu (balsstiesību daļu katrā meitas sabiedrībā), kuru ieguvušas grupas sabiedrības un personas, kuras darbojas savā vārdā, bet grupas sabiedrību uzdevumā vai labā. Konsolidēto finanšu pārskatu pielikumā norāda metodes, kuras lietotas katras meitas sabiedrības finanšu pārskatu rādītāju iekļaušanai konsolidētajos finanšu pārskatos;

47.3. grupas kopīgi pārvaldīto sabiedrību un grupas saistīto sabiedrību nosaukumus, reģistrācijas adreses un to darbības veidus. Konsolidēto finanšu pārskatu pielikumā sniedz grupas kopīgi pārvaldīto sabiedrību kopīgās vadības pamatojumu. Konsolidēto finanšu pārskatu pielikumā uzrāda grupas kopīgi pārvaldīto sabiedrību un grupas saistīto sabiedrību pamatkapitāla daļu, ko ieguvušas grupas sabiedrības un personas, kuras darbojas savā vārdā, bet grupas sabiedrību uzdevumā vai labā. Norāda metodes, kuras lietotas līdzdalības grupas kopīgi pārvaldīto sabiedrību un grupas saistīto sabiedrību pamatkapitāla uzrādīšanai konsolidētajos finanšu pārskatos;

47.4. konsolidētajos finanšu pārskatos iekļautās līdzdalības citās sabiedrībās bilances vērtību un attiecīgās sabiedrības nosaukumu;

47.5. to sabiedrību nosaukumu, reģistrācijas adresi un kapitāla un rezervju apmēru, kurās grupas sabiedrībām nav būtiskas ietekmes vai kurās grupas sabiedrībām pieder mazāk nekā 20 procentu no pamatkapitāla vai balsstiesīgo akciju skaita, kā arī šīs līdzdalības bilances vērtību un līdzdalības daļu sabiedrību pamatkapitālā. Šo informāciju neuzrāda, ja tā nav būtiska;

47.6. pozitīvās nemateriālās vērtības sadalījumu, norādot konkrētas sabiedrības, kā arī pozitīvās nemateriālās vērtības apmēru pārskata gada sākumā, tās pārvērtēšanu pārskata gadā un atlikušo vērtību pārskata gada beigās;

47.7. to pašas akciju daudzumu, nominālvērtību un bilances vērtību, kuras ieguvusi pati apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrība, tās meitas sabiedrības vai personas, kas darbojas savā vārdā, bet apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības vai tās meitas sabiedrību uzdevumā vai labā;

47.8. vietu (Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs, citas Eiropas Savienības dalībvalsts reģistru institūcija vai attiecīgā mātes sabiedrība), kur var saņemt apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības mātes sabiedrības vai mātes sabiedrības mātes sabiedrības konsolidētā gada pārskata, kurā kā tās meitas sabiedrība (meitas sabiedrības meitas sabiedrība) ir iekļauta apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrība, ja tāds ir publiski pieejams, kopiju.

VII. Noslēguma jautājums

48. Atzīt par spēku zaudējušiem Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 4. augusta normatīvos noteikumus Nr. 114 "Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrību un ārvalsts apdrošinātāju filiāļu gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2020, Nr. 155; 2022, Nr. 250).

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Padomes 1991. gada 19. decembra direktīvas 91/674/EEK par apdrošināšanas uzņēmumu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija direktīvas 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK.

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks